

Capitolul I. Clauzele abuzive din contractele având ca obiect prestarea serviciilor de telefonie mobilă sau internet

Notă. 1. Reglementare. Dispozițiile privind natura juridică, obiectul, conținutul și efectele acestui tip de contract se regăsesc în Capitolul III – Contractul de furnizare – din Titlul IX al noului Cod civil, art. 1766-1771^[1].

^[1] „Art. 1.766. Noțiune. (1) Contractul de furnizare este acela prin care o parte, denumită furnizor, se obligă să transmită proprietatea asupra unei cantități determinate de bunuri și să le predea, la unul sau mai multe termene ulterioare încheierii contractului ori în mod continuu, sau să presteze anumite servicii, la unul sau mai multe termene ulterioare ori în mod continuu, iar cealaltă parte, denumită beneficiar, se obligă să preia bunurile sau să primească prestarea serviciilor și să plătească prețul lor. (2) În cazul furnizării de bunuri, ca accesoriu al obligației principale, furnizorul se poate obliga să presteze beneficiarului acele servicii necesare pentru furnizarea bunurilor. (3) Dacă prin același contract se convin atât vânzarea unor bunuri, cât și furnizarea unor bunuri sau servicii, atunci contractul va fi calificat în funcție de obligația caracteristică și cea accesorie.

Art. 1.767. Transmiterea dreptului de proprietate. Preluarea și predarea bunurilor. (1) Proprietatea asupra bunurilor se transferă de la furnizor la beneficiar în momentul predării acestora. Beneficiarul are obligația să preia bunurile la termenele și în condițiile prevăzute în contract. (2) Preluarea bunurilor se face prin recepția de către beneficiar, ocazie cu care se identifică și se constată cantitatea și calitatea acestora. (3) Când expedierea produselor este în seama furnizorului, produsele recepționate sunt socotite predate beneficiarului pe data predării lor către cărauș.

Art. 1.768. Prețul produselor sau serviciilor. (1) Prețul datorat de beneficiar este cel prevăzut în contract sau în lege. (2) Dacă în cursul executării contractului se modifică reglementarea legală a prețului sau mecanismului de determinare a acestuia, între părți va continua să se aplice prețul sau mecanismul de determinare a acestuia stabilit inițial în contract, dacă legea nu prevede expres contrariul. (3) Dacă legea prevede expres că prețul sau modalitatea de determinare pe care le stabilește se va aplica și contractelor în curs, fiecare dintre părți poate denunța contractul în 30 de zile de la data intrării în vigoare a legii. Pe durata celor 30 de zile părțile vor aplica prețul stabilit prin contract.

Art. 1.769. Subcontractarea. (1) Furnizorul poate subcontracta furnizarea bunurilor sau serviciilor către o terță persoană, cu excepția cazurilor în care contractul are un caracter strict personal sau natura contractului nu permite. (2) Există subcontractare ori de câte ori produsul sau serviciul care face obiectul contractului de furnizare este în fapt furnizat, în tot sau în parte, de către un terț cu care furnizorul a subcontractat în acest scop.

Potrivit art. 102 din Legea nr. 71/2001 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, „(1) Contractul este supus dispozițiilor legii în vigoare la data când a fost încheiat în tot ceea ce privește încheierea, interpretarea, efectele, executarea și încetarea sa. (2) Modificarea contractului se face cu respectarea tuturor condițiilor prevăzute de legea în vigoare la data modificării. În privința elementelor ce nu fac obiectul modificării, sunt aplicabile dispozițiile alin. (1)”. Conform art. 1177 NCC, intitulat Contractul încheiat cu consumatorii, „contractul încheiat cu consumatorii este supus legilor speciale și, în completare, dispozițiilor prezentului cod”. Astfel, contractele de furnizare încheiate după intrarea în vigoare a noului Cod civil, între consumatori persoane fizice și profesioniști, sunt supuse legilor speciale, respectiv Legea nr. 193/2000, O.G. nr. 21/1992, Legea nr. 363/2007, dispozițiile din noul Cod civil fiind norme generale care vor completa dispozițiile speciale.

2. Noțiunea de consumator, comerciant și profesionist. Potrivit dispozițiilor art. 2 al Legii nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori, republicată^[1], *consumator* este orice persoană fizică sau grup de persoane fizice constituite în asociații, care, în temeiul unui contract care intră sub incidența prezentei legi, acționează în scopuri din afara activității sale comerciale, industriale sau de producție, artizanale ori liberale, iar *comerciant* este orice persoană fizică sau juridică autorizată, care, în temeiul unui contract care intră sub incidența prezentei legi, acționează în cadrul activității sale comerciale, industriale sau de producție, artizanale ori liberale, precum și orice persoană care acționează în același scop în numele sau pe seama acesteia.

Art. 1.770. Răspunderea furnizorului principal. Dreptul de regres al acestuia. În cazul subcontractării, executarea contractului de furnizare rămâne sub supravegherea furnizorului și acesta răspunde față de beneficiar pentru calitatea produselor și a serviciilor furnizate de terțul subcontractant, având însă drept de regres împotriva acestuia.

Art. 1.771. Aplicabilitatea dispozițiilor de la vânzare. Dispozițiile prezentului capitol se întregesc, în mod corespunzător, cu dispozițiile privitoare la contractul de vânzare, în măsura în care nu este prevăzută o reglementare specială pentru contractul de furnizare”.

^[1] Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori a fost republicată în M. Of. nr. 305 din 18 aprilie 2008, în temeiul prevederilor art. V lit. m) din Titlul III al Legii nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor, publicată în M. Of. nr. 899 din 28 decembrie 2007, dându-se textelor o nouă numerotare. Acestei legi i s-au adus modificări și completări prin Legea nr. 161/2010.

Definiția *consumatorului* se regăsește și în **O.G. nr. 21/1992**^[1] **privind protecția consumatorilor**, republicată: orice persoană fizică sau grup de persoane fizice constituite în asociații, care acționează în scopuri din afara activității sale comerciale, industriale sau de producție, artisanale ori liberale.

Potrivit Legii nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comercianților în relația cu consumatorii și armonizarea reglementărilor cu legislația europeană privind protecția consumatorilor, *consumator* este orice persoană fizică sau grup de persoane fizice constituite în asociații, care, în practicile comerciale ce fac obiectul acestei legi, acționează în scopuri din afara activității sale comerciale, industriale sau de producție, artisanale ori liberale, iar *comerciant* este orice persoană fizică sau juridică care, în practicile comerciale ce fac obiectul acestei legi, acționează în cadrul activității sale comerciale, industriale sau de producție, artisanale ori liberale, precum și orice persoană care acționează în același scop, în numele sau pe seama acesteia. *Practicile comercianților în relația cu consumatorii*, denumite în continuare practici comerciale, reprezintă orice acțiune, omisiune, comportament, demers sau prezentare comercială, inclusiv publicitate și comercializare, efectuate de un comerciant, în strânsă legătură cu promovarea, vânzarea sau furnizarea unui produs consumatorilor.

Trebuie avute în vedere și prevederile art. 6 alin. (3) din Legea nr. 71/2011, modificate prin Legea nr. 60/2012^[2], potrivit cărora în legislația privind protecția drepturilor consumatorilor, **termenul „comerciant” se înlocuiește cu cel de „profesionist”**. O dispoziție

^[1] Republicată în M. Of. nr. 208 din 28 martie 2007, în temeiul art. V din Legea nr. 476/2006 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, publicată în M. Of. nr. 1.018 din 21 decembrie 2006, dându-se textelor o nouă numerotare. O.G. nr. 21/1992 a fost republicată în M. Of. nr. 75 din 23 martie 1994 și a mai fost modificată și completată prin: Legea nr. 178/1998 (M. Of. nr. 388 din 13 octombrie 1998); O.G. nr. 58/2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 37/2002 (M. Of. nr. 91 din 2 februarie 2002); H.G. nr. 752/2001 (M. Of. nr. 471 din 17 august 2001); O.U.G. nr. 146/2001 (M. Of. nr. 738 din 19 noiembrie 2001), aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 322/2002 (M. Of. nr. 408 din 12 iunie 2002); O.U.G. nr. 84/2002 (M. Of. nr. 450 din 26 iunie 2002), aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 37/2003 (M. Of. nr. 34 din 22 ianuarie 2003); Legea nr. 449/2003 privind vânzarea produselor și garanțiile asociate acestora (M. Of. nr. 812 din 18 noiembrie 2003); Legea nr. 240/2004 privind răspunderea producătorilor pentru pagubele generate de produsele cu defecte (M. Of. nr. 552 din 22 iunie 2004); Legea nr. 363/2005 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul protecției consumatorilor în vederea respectării angajamentelor asumate de România pentru aderarea la Uniunea Europeană (M. Of. nr. 1.147 din 19 decembrie 2005).

^[2] M. Of. nr. 255 din 17 aprilie 2012.

asemănătoare se regăsește și în Legea pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă^[1]: în tot cuprinsul Legii nr. 193/2000, termenul „comerciant” se înlocuiește cu termenul „profesionist” (art. 38 pct. 3).

Odată cu intrarea în vigoare a noului Cod civil, noțiunea de comerciant a fost înlocuită cu cea de profesionist. Potrivit art. 3 alin. (2) și (3) NCC, sunt considerați profesioniști toți cei care exploatează o întreprindere; constituie exploatarea unei întreprinderi exercitarea sistematică, de către una sau mai multe persoane, a unei activități organizate ce constă în producerea, administrarea ori înstrăinarea de bunuri sau în prestarea de servicii, indiferent dacă are sau nu un scop lucrativ. Legea nr. 71/2011 prevede în art. 8. alin. (1) că noțiunea „profesionist” prevăzută la art. 3 NCC include categoriile de comerciant, întreprinzător, operator economic, precum și orice alte persoane autorizate să desfășoare activități economice sau profesionale, astfel cum aceste noțiuni sunt prevăzute de lege, la data intrării în vigoare a noului Cod civil. În același sens, art. 6 alin. (1) din Legea nr. 71/2011 dispune expres că în cuprinsul actelor normative aplicabile la data intrării în vigoare a Codului civil, referirile la comercianți se consideră a fi făcute la persoanele fizice sau, după caz, la persoanele juridice supuse înregistrării în registrul comerțului.

3. Definiția clauzelor abuzive. Exemple de clauze abuzive.

Potrivit art. 4 alin. (1)-(4) din **Legea nr. 193/2000**, republicată, o clauză contractuală care nu a fost negociată direct cu consumatorul va fi considerată abuzivă dacă, prin ea însăși sau împreună cu alte prevederi din contract, creează, în detrimentul consumatorului și contrar cerințelor bunei-credințe, un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților. O clauză contractuală va fi considerată ca nefiind negociată direct cu consumatorul dacă aceasta a fost stabilită fără a da posibilitate consumatorului să influențeze natura ei, cum ar fi contractele standard preformulate sau condițiile generale de vânzare practicate de profesioniști pe piața produsului sau serviciului respectiv. Faptul că anumite aspecte ale clauzelor contractuale sau numai una dintre clauze a fost negociată direct cu consumatorul nu exclude aplicarea prevederilor acestei legi pentru restul contractului, în cazul în care o evaluare globală a contractului evidențiază că acesta a fost prestabilit unilateral de profesionist. Dacă un profesionist pretinde că o clauză standard preformată a fost negociată direct cu consumatorul, este de datoria lui să prezinte probe în acest sens. Lista cuprinsă în anexa care face parte inte-

^[1] Se are în vedere forma Legii pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă astfel cum a fost adoptată de Camera Deputaților la data de 8 mai 2012, la data elaborării acestei lucrări Legea nefiind publicată în Monitorul Oficial.

grantă din această lege redă, cu titlu de exemplu, clauzele considerate ca fiind abuzive.

Astfel, potrivit Listei cuprinzând clauzele considerate ca fiind abuzive din anexa legii, sunt considerate clauze abuzive acele prevederi contractuale care:

a) *dau dreptul profesionistului de a modifica unilateral clauzele contractului, fără a avea un motiv întemeiat care să fie precizat în contract. Aceste prevederi nu se opun clauzelor în temeiul cărora un furnizor de servicii financiare își rezervă dreptul de a modifica rata dobânzii plătitibile de către consumator ori datorată acestuia din urmă sau valoarea altor taxe pentru servicii financiare, fără o notificare prealabilă, dacă există o motivație întemeiată, în condițiile în care profesionistul este obligat să informeze cât mai curând posibil despre aceasta celelalte părți contractante și acestea din urmă au libertatea de a rezilia imediat contractul. Aceste prevederi nu se opun, de asemenea, clauzelor prin care profesionistul își rezervă dreptul de a modifica unilateral clauzele unui contract cu durată nedeterminată, în condițiile în care profesionistul are obligația de a-l informa pe consumator, printr-o notificare prealabilă transmisă în termen rezonabil, pentru ca acesta din urmă să aibă libertatea de a rezilia contractul.*

b) *obligă consumatorul să se supună unor condiții contractuale despre care nu a avut posibilitatea reală să ia cunoștință la data semnării contractului;*

c) *obligă consumatorul să își îndeplinească obligațiile contractuale, chiar și în situațiile în care profesionistul nu și le-a îndeplinit pe ale sale;*

d) *dau dreptul profesionistului să prelungească automat un contract încheiat pentru o perioadă determinată, prin acordul tacit al consumatorului, dacă perioada limită la care acesta putea să își exprime opțiunea a fost insuficientă;*

e) *dau dreptul profesionistului să modifice unilateral, fără acordul consumatorului, clauzele privind caracteristicile produselor și serviciilor care urmează să fie furnizate sau termenul de livrare a unui produs ori termenul de executare a unui serviciu;*

f) *dau dreptul profesionistului să constate unilateral conformitatea produselor și serviciilor furnizate cu prevederile contractuale;*

g) *dau dreptul exclusiv profesionistului să interpreteze clauzele contractuale;*

h) *restrâng sau anulează dreptul consumatorului să pretindă despăgubiri în cazurile în care profesionistul nu și îndeplinește obligațiile contractuale;*

i) obligă consumatorul la plata unor sume disproporționat de mari în cazul neîndeplinirii obligațiilor contractuale de către acesta, comparativ cu pagubele suferite de profesionist;

j) restrâng sau anulează dreptul consumatorului de a denunța sau de a rezilia unilateral contractul, în cazurile în care:

– profesionistul a modificat unilateral clauzele prevăzute la lit. e);

– profesionistul nu și-a îndeplinit obligațiile contractuale;

– profesionistul a impus consumatorului, prin contract, clauze referitoare la plata unei sume fixe în cazul denunțării unilaterale;

k) exclud sau limitează răspunderea legală a profesionistului în cazul vătămării sau decesului consumatorului, ca rezultat al unei acțiuni sau omisiuni a profesionistului privind utilizarea produselor și serviciilor;

l) exclud dreptul consumatorului de a întreprinde o acțiune legală sau de a exercita un alt remediu legal, solicitându-i în același timp rezolvarea disputelor în special prin arbitraj;

m) permit în mod nejustificat impunerea unor restricții în administrarea probelor evidente de care dispune consumatorul sau solicitarea unor probe care, potrivit legii, fac obiectul unei alte părți din contract;

n) dau dreptul profesionistului să transfere obligațiile contractuale unei terțe persoane – agent, mandatar etc. –, fără acordul consumatorului, dacă acest transfer servește la reducerea garanțiilor sau a altor răspunderi față de consumator;

o) interzic consumatorului să compenseze o datorie către profesionist cu o creanță pe care el ar avea-o asupra profesionistului;

p) prevăd că prețul produselor este determinat la momentul livrării sau permit vânzătorilor de produse ori furnizorilor de servicii dreptul de a crește prețurile, fără ca, în ambele cazuri, să acorde consumatorului dreptul de a anula contractul în cazul în care prețul final este prea mare în raport cu prețul convenit la momentul încheierii contractului.

Aceste prevederi nu se opun clauzelor de indexare a prețurilor, atât timp cât sunt legale, cu condiția ca metoda prin care prețurile variază să fie descrisă în mod explicit;

r) permit profesionistului obținerea unor sume de bani de la consumator, în cazul neexecutării sau finalizării contractului de către acesta din urmă, fără a prevedea existența compensațiilor în sumă echivalentă și pentru consumator, în cazul neexecutării contractului de către profesionist;

s) dau dreptul profesionistului să anuleze contractul în mod unilateral, fără să prevadă același drept și pentru consumator;

t) *dau dreptul profesionistului să înceteze contractul încheiat pentru o durată nedeterminată fără o notificare prealabilă rezonabilă, cu excepția unor motive întemeiate.*

Aceste prevederi nu se opun clauzelor prin care furnizorul de servicii financiare își rezervă dreptul de a dispune în mod unilateral încetarea unui contract încheiat pe o perioadă nedeterminată și fără o notificare prealabilă în cazul unui motiv întemeiat, cu condiția ca furnizorul să fie obligat să informeze imediat celelalte părți contractante.

Dispozițiile de la lit. a), p) și t) nu sunt aplicabile în cazul:

a) tranzacțiilor cu valori mobiliare, instrumentelor financiare și altor produse sau servicii, în cazul în care prețul este legat de fluctuațiile cotației bursiere sau ale indicelui bursier ori ale unei rate de schimb pe piața financiară, pe care vânzătorul sau furnizorul nu le poate controla;

b) contractelor pentru cumpărarea sau vânzarea de devize, securi de călătorie, ordine de plată internaționale emise în devize sau alte instrumente de plată internaționale.

Este important de reținut faptul că exemplele de clauze abuzive menționate mai sus sunt redată de legiuitor cu titlu exemplificativ, și nu limitativ.

4. Noțiunile de consumator și clauză abuzivă se regăsesc definite și în Legea nr. 296/2004 privind Codul consumului, care are ca obiect reglementarea raporturilor juridice create între operatorii economici și consumatori, cu privire la achiziționarea de produse și servicii, inclusiv a serviciilor financiare, asigurând cadrul necesar accesului la produse și servicii, informării lor complete și corecte despre caracteristicile esențiale ale acestora, apărării și asigurării drepturilor și intereselor legitime ale consumatorilor împotriva unor practici abuzive, participării acestora la fundamentarea și luarea deciziilor ce îi interesează în calitate de consumatori.

5. Modificarea Legii nr. 193/2000. De reținut că Legea pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă prevede și modificarea, de la data de 1 septembrie 2012, a art. 12 și a art. 13 din Legea nr. 193/2000 (art. 38 pct. 1 și 2):

„Art. 12. (1) În cazul în care constată utilizarea unor contracte de adeziune care conțin clauze abuzive, **organele de control prevăzute la art. 8 vor sesiza tribunalul de la domiciliul sau, după caz, sediul profesionistului**, solicitând obligarea acestuia să modifice contractele aflate în curs de executare, prin eliminarea clauzelor abuzive. (2) La cererea de chemare în judecată va fi anexat procesul-verbal întocmit potrivit art. 11. (3) **Asociațiile pentru protecția consumatorului** care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 30 și art. 32 din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția con-

sumatorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **pot chema în judecată pe profesionistul care utilizează contracte de adeziune care conțin clauze abuzive, la instanța prevăzută la alin. (1)**, pentru ca aceasta să dispună încetarea folosirii acestora, precum și modificarea contractelor aflate în curs de executare, prin eliminarea clauzelor abuzive. Dispozițiile art. 13 alin. (1) și (4) sunt aplicabile. (4) Dispozițiile alin. (1)-(3) nu aduc atingere **dreptului consumatorului căruia i se opune un contract de adeziune ce conține clauze abuzive de a invoca nulitatea clauzei pe cale de acțiune ori pe cale de excepție**, în condițiile legii.

Art. 13. (1) Instanța, în cazul în care constată existența clauzelor abuzive în contract, obligă profesionistul **să modifice toate contractele de adeziune în curs de executare, precum și să elimine clauzele abuzive din contractele preformulate**, destinate a fi utilizate în cadrul activității profesionale. (2) În cazul prevăzut la alin. (1), instanța va aplica și amenda contravențională prevăzută la art. 16. (3) Dacă instanța constată că nu sunt clauze abuzive în contract, va anula procesul-verbal întocmit. (4) Hotărârea este **supusă numai apelului**".

I. Contract având ca obiect prestarea serviciilor de telefonie mobilă. Forța obligatorie a contractului. Penalități de întârziere. Posibilitatea depășirii cuantumului debitului principal, față de dispozițiile art. 4 din Legea nr. 469/2002^[1]. Inaplicabilitatea Legii nr. 193/2000 privind clauzele abuzive dintre comercianți și consumatori. Calitatea de consumator

Prin contractul având ca obiect prestări servicii de telefonie mobilă, părâta și-a asumat obligația de plată a facturilor emise

^[1] Potrivit art. 4 din Legea nr. 469/2002: „(1) În contractele încheiate părțile contractante vor prevedea ca, în cazul neîndeplinirii în termen de 30 de zile de la data scadenței a obligațiilor prevăzute la art. 3 alin. (1), debitorii să plătească, în afara sumei datorate, penalități pentru fiecare zi de întârziere. (2) În contractele comerciale dintre părțile contractante, indiferent de forma în care acestea se încheie, în afara penalităților contractuale prevăzute la alin. (1), pentru compensarea prejudiciului suferit de către creditor ca urmare a îndeplinirii cu întârziere sau a neîndeplinirii obligațiilor asumate de debitor, se pot include și daune-interese pentru neexecutarea totală sau parțială a contractului, sub forma daunelor moratorii sau a celor compensatorii. (3) Totalul penalităților pentru întârziere în decontare, prevăzute la alin. (1) și (2), nu poate depăși cuantumul sumei asupra căreia sunt calculate, cu excepția cazului în care prin contract s-a stipulat contrariul”. Legea nr. 469/2002 a fost abrogată de Legea nr. 246/2009 (M. Of. nr. 450 din 30 iunie 2009).

pentru serviciile ce i-au fost prestate, cât și pe aceea de a plăti penalități în ipoteza depășirii termenului de plată, în cauză fiind pe deplin aplicabile dispozițiile art. 969^[1] C. civ. 1864 privind forța obligatorie a contractelor, precum și cele din contract conform cu care, în cazul încetării contractului, din orice motiv, înainte de expirarea duratei acestuia sau fără respectarea termenului de preaviz, abonatul va putea fi obligat să plătească și o penalitate egală cu echivalentul, în lei, a sumei de 200 dolari SUA, ce va putea fi facturată pentru fiecare conectare în parte, în condițiile în care abonatul a solicitat în cadrul aceluiași contract multiple conectări.

Dispozițiile Legii nr. 193/2000 nu sunt aplicabile, în condițiile în care prin aceasta sunt protejate numai persoanele fizice, iar nu și societățile comerciale.

I.C.C.J., s. com., dec. nr. 192 din 19 ianuarie 2011, www.scj.ro

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului București, Secția a VI-a comercială, la data de 11.04.2008, reclamanta SC T. SA a chemat în judecată pârâta SC M.T. SRL, solicitând ca prin hotărârea ce se va pronunța, să se dispună: obligarea pârâtei la plata sumei de 371.569,36 RON, reprezentând: 304.369,54 RON penalități de întârziere de 1%/zi de întârziere calculate pentru toate facturile restante din derularea contractului; 37.755,72 RON penalități de încetare înainte de termen a contractului; contravaloarea facturii din data de 1.08.2005, având seria și nr. (...) PJ, în valoare de 29.444,10, RON.

Prin cererea precizatoare depusă la 16.04.2008, reclamanta a arătat că suma de 37.755,72 RON, reprezentând penalitate de încetare înainte de termen a contractului, este echivalentul în RON a sumei de 200 dolari SUA per telefon/pentru 81 numere de telefon, în valoare de 16.200 dolari SUA la cursul din ziua efectuării plății și se aplică pentru fiecare conectare în parte, calculată conform art. 9.2 din contractul seria (...) din 23.10.2004. Cursul de 2.3361 RON este cel stabilit de B.N.R. la momentul redactării cererii de chemare în judecată. (...)

Prin sentința comercială nr. 13359 din 5 decembrie 2008, pronunțată de Tribunalul București, Secția a VI-a comercială, a fost

^[1] Potrivit art. 1270 NCC: „Forța obligatorie. (1) Contractul valabil încheiat are putere de lege între părțile contractante. (2) Contractul se modifică sau încetează numai prin acordul părților ori din cauze autorizate de lege”.

admisă cererea principală formulată de reclamanta SC T. SA, în contradictoriu cu pârâta SC M.T. SRL. Pârâta a fost obligată la plata sumelor de: 304.369,54 lei, reprezentând penalități de întârziere, 37.755,72 lei, reprezentând penalități de încetare înainte de termen a contractului; 29.444,10 lei, reprezentând contravaloarea facturii (...) PJ din 1.08.2005.

Pentru a se pronunța astfel, instanța a reținut că între părți s-a derulat un contract ce a avut ca obiect prestări de servicii de telefonie mobilă, contract în baza căruia pârâta și-a asumat obligația de plată a facturilor emise pentru serviciile ce i-au fost prestate, cât și pe aceea de a plăti penalități în ipoteza depășirii termenului de plată. S-a dat eficiență dispozițiilor art. 969 C. civ., referitoare la forța obligatorie a contractelor, precum și celor ale art. 9.2 din contract, conform cu care, în cazul încetării contractului, din orice motiv, înainte de expirarea duratei acestuia sau fără respectarea termenului de preaviz, abonatul va putea fi obligat să plătească și o penalitate egală cu echivalentul, în lei, a sumei de 200 dolari SUA, ce va putea fi facturată pentru fiecare conectare în parte, în condițiile în care abonatul a solicitat în cadrul aceluiași contract multiple conectări. De asemenea, instanța a considerat că apărările pârâtei nu sunt fondate, iar clauza penală nu este lovită de nulitate, obiectul său fiind licit și moral, posibilitatea depășirii cuantumului debitului principal fiind în acord cu prevederile legale, față de dispozițiile art. 4 din Legea nr. 469/2002. Cu privire la Legea nr. 193/2000, privind clauzele abuzive dintre comercianți și consumatori, s-a arătat că nu este incidentă în cauză, în condițiile în care prin acesta sunt protejate numai persoanele fizice, iar nu și societățile comerciale.

Apelul declarat de SC M.T. SRL a fost respins ca nefondat prin decizia nr. 333 din 2 iunie 2010 a Curții de Apel București, Secția a V-a comercială.

În considerentele deciziei, instanța a reținut că între părțile litigante s-a încheiat la data de 23.10.2004 contractul seria (...), având ca obiect prestări de servicii în domeniul telefoniei mobile, iar prin semnarea contractului de prestări servicii apelanta și-a asumat contractual atât obligația de plată a facturilor emise pentru serviciile ce i-au fost prestate, cât și obligația referitoare la plata penalităților de întârziere în situația depășirii termenului de plată. S-a constatat că, prin clauza prevăzută la art. 9.1, s-a stipulat că pentru nerespectarea obligațiilor de plată Telemobil (intimata) va putea

factura Abonatului (apelantei) o penalitate de 1% pentru fiecare zi de întârziere, de la data scadenței și până la plata efectivă a debitorului, penalitate ce va fi calculată la echivalentul în dolari SUA al facturii, totalul penalizărilor de întârziere putând depăși cuantumul sumei asupra căreia sunt calculate. Instanța a mai relevat că, în concordanță cu principiul consensualismului, apelanta SC M.T. SRL avea posibilitatea de a negocia clauza privitoare la penalitățile de întârziere, iar în situația în care negocierea eșua avea posibilitatea de a nu semna contractul.

Invocarea de către apelantă a dispozițiilor Legii nr. 193/2000 privind clauzele abuzive dintre comercianți și consumatori nu a fost reținută de către Curte, deoarece, așa cum a reținut și prima instanță, această lege nu este aplicabilă în cauză, întrucât legiuitorul a înțeles să protejeze numai persoanele fizice, nu și societățile comerciale.

În ceea ce privește critica apelantei în sensul că procesul nu a fost echitabil, instanța neexercitând rol activ în cercetarea cauzei pentru aflarea adevărului, Curtea a înlăturat-o, față de faptul că, pe de o parte, în esență, prin proces echitabil se înțelege garanția exercitării și respectării drepturilor procesuale, iar, pe de altă parte, principiul rolului activ al judecătorului nu trebuie absolutizat în sensul că instanța „nu a ordonat” anumite dovezi, deși părțile aveau mijloacele procesuale pentru administrarea dovezilor pe care le doreau.

Din încheierile de ședință existente la dosarul primei instanțe rezultă că în cauză apelanta a beneficiat de un proces echitabil, așa cum este conturat în art. 6 parag. 1 din Convenția europeană a drepturilor omului, iar instanța și-a exercitat rolul activ, respectând dispozițiile art. 129 alin. (5) C. proc. civ.

Prin serviciul registratură, la 1.06.2010, apelanta a solicitat repunerea pe rolul a cauzei pentru a se lămurii aspectele privind efectuarea plății, a documentelor în baza cărora i se solicită repetarea plății, însă în temeiul art. 151 C. proc. civ., Curtea a respins cererea de repunere pe rol, considerându-se lămurită în vederea pronunțării.

Împotriva acestei decizii, SC M.T. SRL a declarat recurs, prin care a invocat dispozițiile art. 304 pct. 4, 5, 6, 7 și 9 C. proc. civ., în susținerea cărora a arătat, printre altele, următoarele: (...)